

Балқаш ауданының әкімдігі

Алматы облысы Балқаш ауданы
әкімдігінің 2026 жылғы 17
қыркүйектегі № 187 қаулысы

Акимат Балхашского района

Балқаш ауданы бойынша коммуналдық қызметтерді көрсету қағидаларын бекіту туралы

«Тұрғын үй қатынастары туралы» 1997 жылғы 16 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Заңының 10-3-бабының 2-тармағы 16) тармақшасы, Қазақстан Республикасының «Құқықтық актілер туралы» Заңының 35-1-бабының 4) тармақшасы және «Коммуналдық көрсетілетін қызметтердің тізбесін және коммуналдық көрсетілетін қызметтерді ұсынудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» 2020 жылғы 29 сәуірдегі № 249 Қазақстан Республикасының Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің міндетін атқарушының бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20542 тіркелген) сәйкес Балқаш ауданының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ**:

1. Балқаш ауданы бойынша коммуналдық қызметтерді көрсету қағидалары осы қаулының қосымшасына сәйкес бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен «Балқаш ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесіне қамтамасыз ету жүктелсін:

1) Осы қаулыны Балқаш ауданы әкімдігінің интернет ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

2) Осы қаулының орындалуын бақылау Балқаш ауданы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

3) Осы қаулы алғаш ресми жарияланғаннан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Аудан әкімі

А. Құтпанбетов

«ЗҚАИ» ШЖҚ РМК лауазымды тұлғаның ЭЦҚ мәліметі бар QR-код

ҚР НҚА ЭББ-гі нақты
құжатқа сілтеу QR-коды

«Балқаш ауданы бойынша коммуналдық
қызметтерді көрсету қағидаларын бекіту туралы»
2026 жылғы 17 қыркүйектегі №187
қаулысына қосымша

Балқаш ауданында коммуналдық қызметтер көрсету қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Коммуналдық көрсетілетін қызметтерді ұсынудың үлгілік қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) "Тұрғын үй қатынастары туралы" 1997 жылғы 16 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Заңының 10-2-бабының 10-15) тармақшасына сәйкес әзірленді және коммуналдық көрсетілетін қызметтерді ұсыну мен ақы төлеу тәртібін белгілейді.

2. Осы Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) бірыңғай төлем құжаты коммуналдық және қосымша қызметтерге ақы төлеуді жүзеге асыру үшін жасалған, төлем және (немесе) ақша аударымы негізінде немесе оның көмегімен жүзеге асырылатын электрондық нысанда қалыптастырылған құжат;

1-1) биллинг абоненттерге көрсетілетін қызметтерді есепке алу операцияларын автоматты түрде орындауға, сондай-ақ оларды тарифтеуге және ақы төлеу үшін шоттар беруге арналған аппараттық-бағдарламалық кешен;

1-2) бірыңғай есеп айырысу орталығы (бұдан әрі - БЕО) уәкілетті орган айқындайтын жұмыс істеу талаптары мен тәртібіне сәйкес келетін, бірыңғай төлем құжатын қалыптастыруды жүзеге асыратын және ақпараттық жүйелер негізінде коммуналдық көрсетілетін қызметтерді берушілер мен коммуналдық көрсетілетін қызметтерді тұтынушылар арасындағы өзара іс-қимылды қамтамасыз ететін заңды тұлғалар;

2) газбен жабдықтау - тауарлық, сұйытылған мұнай газын және (немесе) сұйытылған табиғи газды өндіру, тасымалдау (тасу), сақтау және өткізу саласындағы қызмет;

3) есепке алу аспабы – коммуналдық көрсетілетін қызметтерді жеке және (немесе) үй бойынша ортақ тұтынуды коммерциялық есепке алуға арналған,

Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалатын тәртіппен қолдануға рұқсат етілген техникалық құрылғы;

4) жеткізуші – меншік нысанына қарамастан, бекітілген шартқа сәйкес тұтынушыларға коммуналдық қызметтер көрсететін заңды немесе жеке тұлға;

5) жылумен жабдықтау – жылу энергиясын және (немесе) жылу жеткізгішті өндіру, беру, бөлу және сату жөніндегі қызмет;

6) коммуналдық қалдықтар – елді мекендерде, оның ішінде адам тіршілігінің нәтижесінде пайда болатын тұтыну қалдықтары, сондай-ақ құрамы мен пайда болу сипаты бойынша оларға ұқсас өндірістік қалдықтар;

7) коммуналдық көрсетілетін қызметтер – тұтынушыға ұсынылатын, қауіпсіз және жайлы тұру (болу) жағдайларын қамтамасыз ету мақсатында сумен жабдықтауды, су бұруды, газбен жабдықтауды, электрмен жабдықтауды, жылумен жабдықтауды, қоқыс шығаруды, лифтілерге қызмет көрсетуді қамтитын қызметтер;

8) кондоминиум объектісі – жеке (бөлек) меншіктегі пәтерлерден, тұрғын емес үй-жайлардан, автотұрақ орындарынан, қоймалардан және жеке (бөлек) меншікте бола алмайтын әрі пәтерлердің, тұрғын емес үй-жайлардың, автотұрақ орындарының, қоймалардың меншік иелеріне ортақ үлестік меншік құқығымен тиесілі ортақ мүліктен тұратын бірыңғай мүліктік кешен, оның ішінде көппәтерлі тұрғын үй астындағы бірыңғай бөлінбейтін жер учаскесі және (немесе) үй маңындағы жер учаскесі;

9) кондоминиум объектісінің ортақ мүлкі – кондоминиум объектісінің бөліктері (қасбеттер, кіреберістер, вестибюльдер, холлдар, дәліздер, баспалдақ марштары мен алаңдары, лифтілер, шатырлар, шатыр астындағы үй-жайлар, техникалық қабаттар, жертөлелер, жалпыүйлік инженерлік жүйелер мен жабдықтар, абоненттік пошта жәшіктері, көппәтерлі тұрғын үй астындағы жер учаскесі және (немесе) үй маңындағы жер учаскесі, абаттандыру элементтері және ортақ пайдаланудағы өзге де мүлік), жеке (бөлек) меншіктегі пәтерлерді, тұрғын емес үй-жайларды, автотұрақ орындарын, қоймаларды қоспағанда;

9-1) қаржы ұйымдары – қызметі Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Заңымен реттелетін банктер, сондай-ақ «Төлем ұйымдары және төлем жүйелері туралы» Заңға сәйкес қызметін жүзеге асыратын төлем ұйымдары, олар БЕО-ның қаржылық

серіктестері ретінде тұтынушылардан бірыңғай төлем құжаты негізінде өздерінің төлем құралдарын (кассалар, интернет-банкинг, мобильдік қосымшалар, терминалдар және басқа құралдар) пайдалану арқылы төлемдер қабылдайды және алынған қаражатты қызмет көрсетушілердің есеп айырысу шоттарына аударады;

9-2) қосымша қызметтер – коммуналдық қызметтер болып табылмайтын, бірақ тұрғын үй қорын, оның ішінде жеке тұрғын үйлерді күтіп ұстаумен, қызмет көрсетумен және пайдаланумен тікелей байланысты, жайлы әрі қауіпсіз тұруды қамтамасыз етуге бағытталған қызметтер;

10) лифт – кабинасы қатаң тік бағыттаушы бойымен қозғалатын, тікке қатысты көлбеу бұрышы 15 градустан аспайтын, адамдарды және (немесе) жүктерді көтеруге және түсіруге арналған стационарлық мерзімді жүк көтергіш механизм;

11) лифтілерге қызмет көрсету – лифтіні пайдалану кезінде оның жұмысқа жарамдылығы мен қауіпсіздігін нормативтік-техникалық құжаттамаға (ережелерге, стандарттарға, өндіруші зауыттың нұсқаулықтарына), ұлттық стандарттарға және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнама нормаларына сәйкес қамтамасыз ету жөніндегі сервистік қызмет;

12) сервистік қызмет субъектісі – жасалған шарт негізінде кондоминиум объектісінің ортақ мүлкін күтіп ұстау бойынша қызмет көрсететін жеке немесе заңды тұлға;

13) сумен жабдықтау – су ресурстарын алуды, сақтауды, дайындауды, жеткізуді және бөлуді қамтамасыз ететін іс-шаралар жиынтығы;

14) су бұру – ағынды суларды жинауды, тасымалдауды, тазартуды және оларды су объектілеріне, ағынды сулар жинақтағыштарына немесе жер бедеріне ағызуды қамтамасыз ететін іс-шаралар жиынтығы;

15) тапсырыс беруші – Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес қызметті жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші ретінде жоба (бағдарлама) инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы немесе олардың уәкілетті тұлғалары әрекет ете алады;

15-1) транзиттік шот – коммуналдық қызметтер тұтынушыларынан Бірыңғай төлем құжаты негізінде түсетін ақшалай қаражатты жинақтауға және

кейіннен оларды тиісті қызмет көрсетушілердің есеп айырысу шоттарына автоматтандырылған түрде бөлуге арналған, екінші деңгейдегі банкте немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымда ашылатын арнайы банктік шот;

16) төлем құжаты – көрсетілген қызметтер (тауарлар, жұмыстар) үшін төлем жүргізуге арналған, соның негізінде төлем жүзеге асырылатын құжат (электрондық шот-фактура, шот, хабарлама, түбіртек, оның ішінде бірыңғай төлем құжаты құрамында, ескерту-шот, талап-арыз, претензия);

17) тұрмыстық қалдықтар – қатты нысандағы коммуналдық қалдықтар;

18) тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы ақпараттандыру объектісі – тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы электрондық ақпараттық ресурстар, ақпараттық жүйелер;

18-1) тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы электрондық ақпараттық ресурстарды орталықтандырылған жинау және сақтау ақпараттық жүйесі (бұдан әрі – ОЖЖ АЖ) – тұрғын үй қорын және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылықты талдау, сондай-ақ тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласында мемлекеттік реттеуді жүзеге асыру үшін ТКШ ақпараттандыру объектілерінен электрондық ақпараттық ресурстарды шоғырландыруды қамтамасыз ететін мемлекеттік ақпараттық жүйе;

18-2) тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы техникалық оператор – Қазақстан Республикасының Үкіметі тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы, энергетика және коммуналдық секторларды жаңғырту жөніндегі ұлттық жобаның техникалық операторы ретінде айқындаған, жарғылық капиталындағы мемлекет қатысуы жүз пайыз болатын заңды тұлға;

19) тұрмыстық тұтыну – коммуналдық қызметтерді кәсіпкерлік қызметте пайдалану және кейіннен қайта сату мақсатынсыз тұрмыстық қажеттіліктер үшін тұтыну;

20) тұтынушы – коммуналдық және өзге де қосымша қызметтерді пайдаланатын немесе пайдалануға ниет білдірген жеке немесе заңды тұлға;

21) уәкілетті орган – тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

22) үйге ортақ инженерлік жүйелер – көппәтерлі тұрғын үйде пәтердің, тұрғын емес жайдың, орынтұрақ орнының, қойманың шегінен тыс жердегі немесе ішіндегі және екі және одан көп пәтерге, тұрғын емес үй-жайға, орынтұрақ орнына, қоймаға қызмет көрмететін суық және ыстық сумен жабдықтау, су бұру, жылумен жабдықтау, газбен жабдықтау, электрмен жабдықтау, түтін шығару, өрт дабылы, ішкі өртке қарсы су құбыры, жүк және жолаушы лифтілері (көтергіштері), қоқыс шығару, кондиционерлеу, желдету, терморегуляциялау және вакуумдау, әлсіз тоқты инженерлік жүйелер;

23) электрмен жабдықтау – электр энергиясын өндіру, беру және тұтынушыларға сату жөніндегі қызмет.

2-тарау. Коммуналдық көрсетілетін қызметтерді көрсету тәртібі мен шарттары

3. Коммуналдық қызметтер жеткізуші мен тұтынушы және/немесе заңда белгіленген тәртіппен әрбір қызмет түрі бойынша келісімшарттар жасасуға уәкілетті басқа тұлға арасында жасалған келісімшарт негізінде көрсетіледі.

Кондоминиум нысанындағы ортақ мүлікті күтіп ұстауға жұмсалған коммуналдық қызметтер үшін төлем тәртібі мүлік иелерінің жиналысында анықталады.

3-1. Көп пәтерлі үйдің (кешеннің) тұтынушысы нысан пайдалануға берілгеннен кейін тұрғын және тұрғын емес үй-жайлардың иелерінің алдын ала келісімімен тұрғын және тұрғын емес үй-жайлардың иелері мен коммуналдық қызметтерді жеткізушілер арасындағы (әрбір қызмет түрі бойынша) келісімдердің жобаларын кейіннен жасасу (қол қою) үшін дайындайды.

4. Қосылатын желі арқылы коммуналдық қызметтер үшін тұтынушы мен коммуналдық қызметті жеткізуші арасында Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жеке және/немесе жария келісімдер жасалады.

Мүлік иелері бірлестіктері немесе кондоминиумды басқару субъектілері коммуналдық қызметтерді жеткізушілермен (әрбір қызмет түрі бойынша) ынтымақтастық туралы келісімдер жасайды.

Меншік иелерінің бірлестіктері немесе кондоминиумды басқару субъектілері кондоминиумның ортақ мүлкін күтіп ұстау бойынша қызмет көрсетушілермен келісім жасай алады.

Тікелей бірлескен басқару жағдайында кондоминиумның ортақ мүлкін күтіп ұстау үшін коммуналдық қызметтерді көрсететін ұйымдар мен пәтерлердің немесе тұрғын емес үй-жайлардың барлық немесе көпшілігі иелері арасында ынтымақтастық туралы келісімдер жасалады. Бұл жағдайда пәтерлердің немесе тұрғын емес үй-жайлардың иелері келісімнің бір тарапы ретінде әрекет етеді.

Жеткізуші мен тұтынушы арасындағы коммуналдық қызметтерді көрсету туралы келісім қолданыстағы заңнамаға қайшы келмеуі мүмкін және тараптардың келісімінде басқаша көзделмесе, белгісіз мерзімге жасалған болып саналады.

5. Коммуналдық қызметтер ұлттық және мемлекеттік стандарттарда, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарда және техникалық ережелерде белгіленген талаптарға сәйкес көрсетіледі және тиісті салалардағы нормативтік құқықтық актілермен реттеледі.

6. Тұтынушылық мүлік және қызмет көрсету режимі:

1) Пәтерлер мен тұрғын емес үй-жайлардағы ауа температурасын реттейтін санитарлық нормаларға, сондай-ақ температура кестелеріне сәйкес жылумен жабдықтау - жылыту маусымы кезінде тәулік бойы;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген электр энергиясының сапасына сәйкес электрмен жабдықтау - жыл бойы тәулік бойы;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасында, санитарлық ережелерде және мемлекеттік стандарттарда белгіленген берілетін судың сапасына сәйкес суық және ыстық сумен жабдықтау - жыл бойы тәулік бойы;

4) Суды бұру - ағынды сулардың кәріз жүйелеріне жыл бойы тәулік бойы толық ағызылуын қамтамасыз ету;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген техникалық талаптарға сәйкес және келісімшарттарда көрсетілгендей толық көлемде газбен жабдықтау;

6) лифтілерге арналған өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарына және СТ РК 3305-2018 «Мүгедектерге арналған лифттер, эскалаторлар, жол жүрушілер және лифттер: жабдықтау, орнату және пайдалану талаптары» ұлттық стандартына сәйкес лифтілерге техникалық қызмет көрсету - тәулік бойы, жыл бойы немесе келісімшарт бойынша;

7) қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау және шығару (қоқыс шығару) - санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес, жергілікті атқарушы орган белгілеген кестелерге сәйкес немесе жасалған шарттар бойынша.

3-тарау. Коммуналдық қызметтерді пайдалануды және ұсынуды реттеу тәртібі

7. Меншік иелері бірлестігінің төрағасы немесе кондоминиумды басқарушы субъектілер кондоминиумның ортақ меншігі болып табылатын ортақ коммуналдық жүйелер мен жабдықтардың, сондай-ақ есептеу құралдарының тиісті техникалық жағдайы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қызмет көрсетушімен келісімшарттар жасаса алады.

8. Энергиямен жабдықтау шарты бойынша абонент (тұтынушы) энергияны тұрмыстық тұтыну үшін пайдаланатын азамат болған жағдайларда, егер заңда басқаша көзделмесе, энергия желілері мен энергия есептегіштерінің тиісті техникалық жағдайы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету жауапкершілігі энергиямен жабдықтау ұйымына жүктеледі.

9. Меншік иелері бірлестігінің төрағасы немесе кондоминиум нысанын басқаратын субъектілер, немесе тікелей бірлескен басқару жағдайында жасалған келісім бойынша кондоминиум нысанының ортақ мүлкін күтіп ұстауға жауапты пәтерлердің немесе тұрғын емес үй-жайлардың барлық иелері жеткізуші мен оның өкілдерінің ортақ ғимараттардың коммуналдық жүйелеріне, есептегіштеріне, қалдықтарды жою және сақтау орындарына кедергісіз кіруін қамтамасыз етуге міндетті;

10. Тұтынушы сумен жабдықтау және ағынды су құбырларын, электр сымдарын, электр жабдықтарын, тұрмыстық баллондарды, газ құбырлары мен газ жабдықтарын, сондай-ақ тікелей үйде, пәтерде және тұрғын емес үй-жайларда

орналасқан есептегіштерді пайдалану кезіндегі тиісті техникалық жағдайды, есептегіштердің калибрлеу аралықтарының сақталуын, жұмысын және қауіпсіздік шараларын қамтамасыз етеді.

11. Елді мекен шекарасында тұрмыстық және коммуналдық тұтынушыларға арналған газ тұтыну жүйелері мен газ жабдықтарын, тұрмыстық баллондарды және газбен жабдықтау жүйесі нысандарын қауіпсіз пайдалану талаптарының сақталуын мемлекеттік бақылауды жергілікті атқарушы органдар жүзеге асырады.

11-1. Жергілікті атқарушы органдар коммуналдық төлемдерді бақылауды Бірыңғай есеп айырысу орталығы мен қызмет көрсетушілер ұсынған, төлемдердің ашықтығын қамтамасыз етуге, тарифтердің сақталуын бақылауға, қателерді анықтауға, теріс пайдаланудың алдын алуға және тұтынушылардың құқықтарын қорғауға бағытталған ақпаратты жинау, өңдеу және талдау арқылы жүзеге асырады.

12. Тұтынушыда Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес есептегіш құрылғылар орнатылған болуы және жеткізушінің немесе оның өкілдерінің тексеру үшін есептегіш құрылғыларға қол жеткізуін қамтамасыз етуі тиіс.

13. Жеткізуші тұтынушымен жасалған шартқа сәйкес тұтынушыға есептеу құралын сатып алады және орнатады, құрылыс жобаларын қабылдау және пайдалануға беру немесе тұтынушының өз бетінше орнату жағдайларын қоспағанда.

14. Мүлік иелері бірлестігінің төрағасы немесе кондоминиумды басқаратын субъектілер, немесе тікелей бірлескен басқару жағдайында пәтерлердің немесе тұрғын емес үй-жайлардың барлық иелері «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабының 1-тармағының 4-1) тармақшасына сәйкес жергілікті өкілді органдар бекіткен жылыту маусымын дайындау және өткізу ережелеріне сәйкес кондоминиумды және жылыту маусымын дайындау жұмыстарын ұйымдастырады.

15. Мүлік иелері бірлестігінің төрағасы немесе кондоминиумды басқаратын субъектілер тұтынушылардан (пәтерлер немесе тұрғын емес үй-жайлар иелерінен)

коммуналдық қызметтердің сапасыз және/немесе үзіліссіз көрсетілуі фактісі туралы хабарламалар алады және жеткізушімен бірлесіп, мұндай фактіні салыстыруды және тиісті есеп дайындауды ұйымдастырады және жүргізеді.

16. Тараптардың пайдалану жауапкершілігін бөлу шекарасы жеткізуші мен тұтынушы арасындағы келісімге сәйкес әрбір коммуналдық қызмет түрі үшін анықталады:

сумен жабдықтау және/немесе канализация үшін тараптардың келісімімен белгіленген міндеттердің (оларды пайдалану үшін жауапкершіліктің) сипатына негізделген сумен жабдықтау және/немесе канализация жүйелерінің элементтерін бөлу нүктесі. Мұндай келісім болмаған жағдайда, пайдалану жауапкершілігін бөлу шекарасы баланстық меншікті бөлу шекарасы бойымен белгіленеді.

Кондоминиум нысандарындағы пайдалану жауапкершілігін бөлу шекарасы:

сумен жабдықтау үшін ғимараттағы сумен жабдықтау кірісіндегі бірінші клапанның бөлу фланеці;

санитарлық қызмет үшін елді мекеннің кәріз желісіне қосылу нүктесіндегі құдық;

жылумен жабдықтау үшін жылу көзінің бүйіріндегі басқару блогының кіріс клапандарының бірінші бөлу фланеці немесе дәнекерлеуі арқылы анықталады;

электрмен жабдықтау үшін, кернеуі 1000 В-қа дейінгі электр қондырғыларын күтіп ұстау, қызмет көрсету және техникалық жағдайы үшін.

1) әуе тармақтары үшін, втулкаларда немесе бағанға орнатылған соңғы оқшаулағыштарда қоректендіру желісінің қосылу контактілерінде;

2) кабель кірістері үшін, ғимараттың кіреберісіндегі қоректендіру кабелінің ілмектерінің болтпен бекітілген қосылымдарында.

17. Шарттық міндеттемелерді орындамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда, жеткізуші немесе тұтынушы Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес жауапты болады.

18. Форс-мажорлық жағдайлар (табиғи апаттар немесе болжау немесе алдын алу мүмкін емес басқа да жағдайлар), сондай-ақ әскери әрекеттер немесе

ереуілдер кезінде жеткізуші мен тұтынушы арасындағы шарт талаптарын орындамау немесе тиісінше орындамау шартпен және Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасымен реттеледі.

19. Тұтынушылардың жеке деректерінің құпиялылығы үшін жауапкершілік 2013 жылғы 21 мамырдағы «Жеке деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жүктеледі.

20. Тұтынушы:

1) белгіленген сападағы, өмірі мен денсаулығы үшін қауіпсіз және мүлкіне зиян келтірмейтін коммуналдық қызметтерді алады;

2) осы көрсеткіштерді бақылайтын тиісті мемлекеттік органдардан қызметтерге бағаларды (тарифтерді) белгілеу тәртібі туралы ақпарат алады;

3) жеткізушіден коммуналдық қызметтерді көрсетудегі кемшіліктерге байланысты жеткізушінің кінәсінен өмірге, денсаулыққа немесе мүлікке келтірілген шығындар мен залалдарды толық өтеуді, сондай-ақ моральдық залалды өтеуді талап етеді;

4) жеткізушіден шарт талаптарына сәйкес жылу, электр энергиясы және сумен жабдықтау үшін төлемді қайта есептеуді және коммуналдық қызметтердің жеткіліксіз жеткізілуінен немесе сапасыз көрсетілуінен келтірілген нақты залалды өтеуді талап етеді;

5) уақытында төлем жасау шартымен және техникалық сипаттамаларға сәйкес қосылуға рұқсат етілген қуаттан аспайтын қажетті мөлшерде энергия мен суды пайдаланады;

6) Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы №111 бұйрығымен бекітілген Бөлшек сауда электр энергиясы нарығын ұйымдастыру және жұмыс істеу ережелерінде, сондай-ақ осы нарықта қызметтер көрсету ережелерінде белгіленген тәртіппен энергия жеткізушіні ауыстыру, соның ішінде тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы ақпараттық технологиялар нысандары арқылы өтінім беру арқылы.

7) Жеткізуші өкілдеріне төтенше жағдайларды жоюға, есептеу құралдарын тексеруге және есептеу және басқару құрылғыларының көрсеткіштерін оқуға мүмкіндік беру;

8) Коммуналдық қалдықтарды бөлек жинау кезінде, түрі мен құрамына байланысты, оларды белгілі бір қалдық түрлеріне арналған контейнерлерде және басқа да ыдыстарда сақтау;

9) Бірыңғай төлем құжатының электрондық нұсқасын «Бірыңғай тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық платформасынан» алу.

10) Қажет болған жағдайда Бірыңғай есеп айырысу орталығы (БЕО) төлем құжатын қағаз түрінде жеткізуді ұйымдастырады. Қағаз төлем құжаты тұтынушының төлем құжатын қағаз түрінде алу туралы қол қойылған өтінімі ұсынылғаннан кейін жеткізіледі. 21. Жеткізуші:

1) көрсетілген коммуналдық қызметтер үшін тұтынуды және төлемді бақылайды;

2) ай сайын Бірыңғай есеп айырысу орталығына жасалған шарттар негізінде тұтынушыға көрсетілген коммуналдық қызметтер және қосымша қызметтер үшін электрондық түрде бірыңғай төлем құжатын жасау үшін қажетті ақпаратты ұсынады;

3) тұтынушыны қызметтерге тарифтер, төлем мерзімдері, қызметтерді көрсету тәсілі, олардың тұтынушылық қасиеттері, жеткізушінің диспетчерлік және апаттық диспетчерлік қызметінің мекенжайлары мен телефон нөмірлері туралы жеткізушінің веб-сайтында немесе тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы ақпараттық технологиялар құралдары арқылы немесе жеткізушінің үй-жайларында барлық тұтынушыларға қолжетімді жерде орналасқан хабарландыру тақталарында ақпарат беру арқылы хабардар етеді;

4) тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы ақпараттық технологиялар құралдары арқылы төлем құжаттары, көрсетілген коммуналдық қызметтердің сапасы мен көлемі туралы ақпаратты ай сайын орталықтандырылған жинау, талдау және сақтау, электрондық ақпараттық ресурстардың қауіпсіздігі мен құпиялылығын қамтамасыз ету үшін тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы ақпараттық технологиялар құралдарына кейіннен орналастыру мақсатында ұсынады;

5) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес әрбір көрсетілетін мемлекеттік қызмет түрі бойынша тұтынушымен жеке және/немесе жария шарттар жасасады;

6) тұтынушыға ұлттық және мемлекеттік стандарттарға, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға, техникалық регламенттерге және нормативтік құқықтық актілерге сәйкес келетін мемлекеттік қызметтерді көрсетеді;

7) тұтынушының қызмет көрсету сапасының төмендеуі туралы өтініші берілген күннен бастап үш күнтізбелік күн ішінде қабылдайды.

8) басқа тұтынушылардың талаптарды орындамауына байланысты немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделмеген себептер бойынша коммуналдық қызметтерді ұсынудан бас тартпайды немесе тұтынушылардың коммуналдық қызметтерді алуын шектемейді;

9) тұтынушылардан жоғары параметрлер бойынша берілген энергия мен су үшін қосымша ақы алмайды;

10) Бірыңғай есеп айырысу орталығына берілген деректердің дәлдігі мен дұрыстығы үшін тұтынушылар алдында жауапты болады, оның ішінде тарифтерге, қызмет көрсету көлемдеріне, келісімшарт шарттарына, есептегіш құрылғыларының деректеріне, тұтыну стандарттарына және басқа да параметрлерге сәйкес келеді. Сондай-ақ, ақпаратты келісімшарттармен және бухгалтерлік құжаттармен салыстырады, арифметикалық қателерді, дұрыс емес күндерді және тарифтерді қоса алғанда, қателерді анықтайды және түзетеді.

4-тарау. Коммуналдық қызметтерді есептеу және төлеу тәртібі

22. Тұтынушы коммуналдық қызметтер үшін осы Үлгілік ережелердің қосымшасында көрсетілген нысандағы бірыңғай төлем құжатын пайдаланып төлем жасайды.

23. Коммуналдық қызметтер үшін төлемдер жеткізушілердің өз кассалары және/немесе екінші деңгейлі банктер, төлем ұйымдары, сондай-ақ пошталық ақша аударымдарын өңдейтін пошта операторының кассалары арқылы қабылданады.

23-1. Бірыңғай төлем орталығы (БТО) Бірыңғай төлем құжатын (БТО) пайдаланып алынған қаражатты тек қаржы институттарының арнайы транзиттік

шоттарында жинақтайды. Қаражат БТО тұтынушылардан алынған нақты төлемдер туралы деректерді өңдегеннен кейін үш жұмыс күні ішінде жеткізушілерге аударылады.

23-2. Екінші деңгейлі банктер немесе банк операцияларының белгілі бір түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар транзиттік шоттағы қаражаттың олар жеткізушілердің есеп айырысу шоттарына бөлінгенге дейін сақталуын қамтамасыз етеді.

23-3. Арнайы транзиттік шоттан жеткізушілерге қаражат уақтылы аударылмаған жағдайда, айыппұлдарды есептеу және төлеу Бірыңғай есеп айырысу орталығы мен қаржы институттары, соның ішінде екінші деңгейлі банктер және транзиттік шот ашылған банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арасында жасалған есеп айырысу-кассалық қызметтерді көрсету туралы шарттардың талаптарымен анықталады.

24. Коммуналдық қызметтерге төлем мерзімдері тұтынушы мен жеткізуші арасындағы келісіммен анықталады, төлем есеп айырысу айынан кейінгі айдың жиырма бесінші күнінен кешіктірілмей жүзеге асырылады, егер тараптардың келісінде басқаша көзделмесе.

25. Есептегіш көрсеткіштері әр айдың 20-сынан 30-ына дейін жеткізуші немесе оның өкілі ресми куәлігін көрсеткен кезде немесе қашықтан деректерді беру құрылғылары арқылы алынады.

26. Тұтынушының есептеу құралдарының көрсеткіштерін беруі жасалған келісімнің шарттарына сәйкес дербес, сондай-ақ тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық қызметтер саласындағы ақпараттық технологиялар нысанын тұтынушының жеке кабинеті, тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық қызметтер саласындағы ақпараттық технологиялар нысанының мобильді қосымшасы немесе интернет-парағы арқылы уәкілетті орган бекіткен тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық қызметтер саласындағы ақпараттық технологиялар нысандарының жұмыс істеуін қоса алғанда, электрондық түрдегі ақпаратты қалыптастыру, өңдеу, сондай-ақ орталықтандырылған жинау және сақтау ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады.

27. Кондоминиум нысанының ортақ мүлкін күтіп ұстау үшін тұтынылатын электр энергиясы, жылу, су және санитария қызметтерінің көлемі ортақ құрылыс есептегіштерінің көрсеткіштері негізінде, ал олар уақытша болмаған жағдайда

«Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 27-бабы 1-тармағының 34) тармақшасына сәйкес жергілікті атқарушы орган бекіткен орнатылған қуат немесе тұтыну нормалары негізінде анықталады.

28. Жалпы құрылыс есептегіштері тараптардың пайдалану жауапкершілігінің шекарасынан тыс орнатылған кезде, шекарадан есептегіштерді орнату орнына дейінгі желі учаскесіндегі шығындар шарттық негізде балансында көрсетілген желілік бөлім бар меншік иесіне есептеледі.

29. Лифтке қызмет көрсету үшін пропорционалдылық, босату және төлем әдісі мәселелері бойынша шешімдер пәтерлер мен тұрғын емес үй-жайлар иелерінің жиналысында қабылданады. 30. Көп пәтерлі үйдегі ортақ мүлікті күтіп ұстауға арналған коммуналдық қызметтерге ақы төлеу мәселесі, мүлік иелері қауымдастығының төрағасы немесе кондоминиумды басқару органы арқылы немесе тікелей коммуналдық қызмет көрсетушіге, пәтер және тұрғын емес мүлік иелерінің жиналысында шешіледі.

30. Көп пәтерлі үйдегі ортақ мүлікті күтіп ұстауға арналған коммуналдық қызметтерге ақы төлеу мәселесі, мүлік иелері қауымдастығының төрағасы немесе кондоминиумды басқару органы арқылы немесе тікелей коммуналдық қызмет көрсетушіге, пәтер және тұрғын емес мүлік иелерінің жиналысында шешіледі.

31. Қызмет көрсетуші мен тұтынушы арасындағы барлық даулар заңда белгіленген тәртіппен шешіледі.

4-1-тарау. Бірыңғай есеп айырысу орталығына қойылатын талаптар мен жұмыс істеу тәртібі.

31-1. Жергілікті атқарушы органдар заңнамалық талаптарға сәйкес келетін бекітілген критерийлер негізінде Бірыңғай есеп айырысу орталығын таңдау бойынша конкурс ұйымдастырады.

31-2. Әкімшілік-аумақтық бірлік шеңберінде жергілікті атқарушы орган облыс аумағында, оның ішінде қалаларда, аудандарда, аудандық маңызы бар қалаларда және ауылдық елді мекендерде жұмыс істейтін бір немесе бірнеше Бірыңғай есеп айырысу орталықтарын (БЕО) тағайындай алады. БЕО

жеткізушілерден түскен барлық төлемдерді тұтынушыға берілетін бірыңғай төлем құжатына біріктіреді. БЕО-ны таңдау қолданыстағы заңнамаға сәйкес конкурстық процесс арқылы жүзеге асырылады.

31-3. БЕО шаруашылық жүргізу құқығы бар мемлекеттік коммуналдық компанияларды қоса алғанда, шаруашылық жүргізуші субъектілер ретінде немесе заңмен және жергілікті атқарушы органдардың шешімдерімен көзделген басқа ұйымдастырушылық-құқықтық нысанда құрылады.

31-4. Бірыңғай есеп айырысу орталығы абоненттердің дерекқорын жүргізеді, тұтынушылар үшін жеке шоттар жасайды, жеткізушілерге есептер жасайды және ұсынады, жоспарланған төлемдер мен нақты төлемдер туралы ай сайынғы ақпаратты жібереді және Орталықтандырылған жинау ақпараттық жүйесімен интеграциялау арқылы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ақпараттық-коммуникациялық технологиялар мен ақпараттық қауіпсіздік саласындағы бірыңғай талаптарды ескере отырып, тұтынушылардың деректеріне қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

31-5. Бірыңғай есеп айырысу орталығы жеткізуші ұсынған шот ақпаратының дұрыстығын тексереді.

31-6. Бірыңғай есеп айырысу орталығы белгіленген талаптарға сәйкес функциялардың тиісті түрде орындалуын қамтамасыз ету үшін есеп айырысуды пайдаланады немесе сыртқы ұйымды (есеп айырысу компаниясын) тартады.

31-7. Бірыңғай есеп айырысу орталығы жеткізуші ұсынған ақпараттың және берілген шот-фактуралардың сәйкестігі үшін толық жауапты.

31-8. Есеп айырысулардың дәлдігіне жоспарлы ішкі аудиттер тоқсанына кемінде бір рет жүргізіледі; жоспардан тыс аудиттер тұтынушылардан немесе уәкілетті органдардан сұраныстар түскен кезде жүргізіледі.

31-9. Егер қандай да бір сәйкессіздіктер анықталса, Бірыңғай есеп айырысу орталығы (БЕО):

- 1) бұзушылықтарды олар анықталғаннан кейін үш жұмыс күні ішінде тіркеуге;
- 2) тиісті құрылымдық бөлімшелерге анықталған бұзушылықтардың негіздемесімен хабарлама жіберуге;
- 3) тиісті шот-фактураға түзету енгізуге кірісуге.

31-10. Қателіктер мен сәйкессіздіктер анықталған жағдайда, олар туралы ақпарат, сондай-ақ тексеру нәтижелері ішкі талаптарға сәйкес тіркеліп, құжатталуы тиіс. БЕО:

- 1) ішкі шот-фактура рәсімін қарауға;
- 2) тиісті ішкі талаптарды қарауға кірісуге;
- 3) кез келген қателіктер мен сәйкессіздіктерді тіркеу журналында және кез келген сәйкессіздіктерде тіркеуге, сәйкессіздік туралы есеп немесе ішкі қызмет көрсету есебін беруге;

31-11. Барлық тексерулердің нәтижелері құжатталуы және тексеру күнінен бастап кемінде үш жыл сақталуы тиіс.

31-12. Бірыңғай есеп айырысу орталығына қойылатын талаптар:

- 1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес заңды тұлға ретінде тіркелу;
- 2) Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздік саласындағы бірыңғай талаптарға сәйкес жұмыс істейтін, ақпараттық қауіпсіздік саласындағы уәкілетті орган берген сәйкестік сертификатымен және /немесе ол аккредиттеген ұйым берген сәйкестік сертификатымен расталуы тиіс есепке алу және есеп айырысу процестерін автоматтандыруға арналған заманауи ақпараттық жүйелердің болуы;
- 3) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздік саласындағы бірыңғай талаптарды сақтау;

- 4) Кемінде екі екінші деңгейлі банкпен келісімдердің болуы;
- 5) Тұтынушылардың жеке деректерін қорғау тетіктерінің болуы.

31-13. Бірыңғай есеп айырысу орталығының функциялары:

- 1) Белгіленген жұмыс кестесіне сәйкес тұтынушыларға әртүрлі байланыс арналары арқылы нақты уақыт режимінде консультациялық қолдау көрсету;
- 2) азаматтардың шағымдары мен өтініштерін міндетті түрде хабарлау және мерзімін бес жұмыс күнінен аспайтын мерзімге ұзарту құқығымен он бес жұмыс күнінен аспайтын мерзімде қарау;

3) Бірыңғай есеп айырысу орталығының ресми веб-сайттарында және ақпараттық ресурстарында жариялау:

- a) басқару органдарының ұйымдық құрылымы мен құрамы туралы ақпарат;
- b) пайдаланылатын технологиялық шешімдер мен ақпараттық жүйелердің тізімі;
- c) деректер қауіпсіздігі мен жүйенің тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін шаралар қабылдау;
- d) төлемдер, пайдаланушылар саны және негізгі өнімділік көрсеткіштері туралы жалпы ақпарат;
- d) ақпарат

31-14. ERC жұмысын бағалау:

1) ERC жұмысын бағалау үшін қызмет көрсету сапасы мен жеткізілуінің жоғары стандарттарына, төлемдердің уақтылы орындалуы мен дәлдігіне, сондай-ақ тұтынушылардың қанағаттанушылығына қол жеткізуге бағытталған эталондар белгіленеді;

2) Жұмысты бағалау келесі аспектілерді қамтуы мүмкін, бірақ олармен шектелмейді:

- a) қызмет көрсету сапасы және тұтынушылардың сұраулары мен шағымдарына жауап беру уақыты;
- b) дәл және уақтылы берілген шот-фактуралардың пайызы;
- c) деректердің қауіпсіздігі мен қызметтердің жеке деректерін қорғау деңгейі;
- d) тұтынушылардың көрсетілген қызметтердің сапасына қанағаттану деңгейі;
- d) төлемдерді шығарудың уақтылылығы және алынған қызмет тұтыну деректеріне негізделген есептеулерді түзету;
- e) тұрғындарға әртүрлі төлем әдістерін ұсыну үшін екінші деңгейлі банктермен және төлем ұйымдарымен келісімдердің және интеграцияның болуы.

3) жергілікті атқарушы органдар ERC-мен келісімшарттық қатынастар шеңберінде белгіленген эталондарға қол жеткізуді бақылайды;

4) мониторинг нәтижелері және шарттарды сақтау ERC ресми ресурстарында үнемі есеп беруге және жариялауға жатады;

5) Әрбір сала үшін мақсатты мәндер белгіленеді және нормативтік құқықтық актілерге, ЭҚК ішкі ережелеріне және келісімшарттық міндеттемелерге сәйкес нақтыланады;

6) ЭҚК жұмысының тиімділігі бір күнтізбелік жылдағы деректер негізінде бағаланады. Белгіленген мақсаттарға қол жеткізілген жағдайда, жергілікті атқарушы органдардың және басқа да уәкілетті органдардың өтініші бойынша заң жобасында көрсетілген коммуналдық қарыз туралы ақпарат ұсынылады.

31-14. ЭҚК жұмысын бағалау:

1) ЭҚК жұмысын бағалау үшін қызмет көрсету сапасы мен жеткізілуінің жоғары стандарттарына, төлем мерзімдері мен дәлдігіне уақтылы сәйкестікке және тұтынушылардың қанағаттануына қол жеткізуге бағытталған бағдарлар белгіленеді;

2) Жұмыстың тиімділігін бағалау келесі аспектілерді қамтуы мүмкін, бірақ олармен шектелмейді:

а) қызмет көрсету сапасы және тұтынушылардың сұраулары мен шағымдарына жауап беру уақыты;

б) берілген шот-фактуралардың дәл және уақтылы пайызы;

в) деректердің қауіпсіздігі және қызметтердің жеке деректерін қорғау деңгейі;

г) тұтынушылардың көрсетілген қызметтердің сапасына қанағаттануы

г) алынған қызмет көрсетуді тұтыну деректеріне негізделген төлемдер мен түзетулердің уақтылы шығарылуы;

е) тұрғындарға әртүрлі төлем әдістерін ұсыну үшін екінші деңгейлі банктермен және төлем ұйымдарымен келісімдер мен интеграциялардың болуы.

3) жергілікті атқарушы органдар Бірыңғай есеп айырысу орталығымен (БЕЕО) келісімшарттық қатынастар шеңберінде белгіленген көрсеткіштерге қол жеткізуді бақылайды;

4) мониторинг нәтижелері және шарттардың сақталуы БЕЕО-ның ресми ресурстарында үнемі есеп беріліп, жариялануға жатады;

5) әрбір сала үшін мақсатты мәндер белгіленеді, олар нормативтік құқықтық актілерге, БЕЕО-ның ішкі ережелеріне және келісімшарттық міндеттемелерге сәйкес түзетіледі;

6) БЕЕО-ның жұмысы бір күнтізбелік жылдағы деректер негізінде бағаланады. Егер белгіленген көрсеткіштерге қол жеткізілсе және бағалау нәтижелері оң болса, тиісті келісімшарттық қатынастардың мерзімі тағы бес жылға ұзартылуы мүмкін.

5-тарау. Дауларды шешу тәртібі

32. Коммуналдық қызметтерді тоқтату уақыты, сондай-ақ олардың сапасының ұлттық стандарттарда, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарда және техникалық регламенттерде көзделген талаптарға сәйкес келмеу уақыты жеткізушінің диспетчерлік қызмет көрсету журналында уақыт белгісімен (күні, сағаты) көрсетіледі, содан кейін тиісті сападағы коммуналдық қызметтерді қайта бастау үшін уақыт белгісі (күні, сағаты) қойылады.

33. Егер коммуналдық қызметтер алынбаса, сапасыз алынса немесе толық көрсетілмесе, тұтынушы жеткізушіге жеке өзі (сұраныс бойынша) немесе тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы ақпараттық технологиялар құралдары арқылы электронды түрде немесе жеткізушінің тұтынушымен өзара әрекеттесуге жауапты құрылымдық бөлімшелері арқылы ауызша түрде, оны беру уақыты, күні және сұрауды берген /қабылдаған тұлғаның аты-жөні міндетті түрде көрсетіле отырып хабарлайды. Хабарламада коммуналдық қызметтердің сапасының нашарлауының (болмауының) басталу уақыты, нашарлау сипаты және жеткізуші өкілінің қатысу қажеттілігі көрсетіледі (егер коммуналдық қызметтердің сапасының нашарлауы немесе жеткізушінің оларды тоқтатуы журналда тіркелмесе).

Егер тұтынушы жеке өзі өтініш берсе, тіркеу нөмірі, берілген күні мен уақыты, сондай-ақ оны қабылдаған жеткізуші өкілінің қолы өтінішті алған кезде оның көшірмесіне бекітіледі.

Жеткізуші өтініште көрсетілген стандарттан коммуналдық қызметтердің сапасының (үзілуінің) ауытқуы туралы журналдағы жазбаларды тексеруі тиіс (телефон хабарламасы) және келіспеушіліктер болмаған жағдайда, коммуналдық қызметтердің құнын нақты тұтынуға сәйкес қайта есептеуі тиіс.

34. Егер жеткізуші коммуналдық қызметтердің көрсетілмеуін немесе сапасыз коммуналдық қызметтердің көрсетілуін куәландырудан бас тартса, тұтынушы келесілерді көрсететін хаттама және жазбаша мәлімдеме жасауға құқылы:

- 1) коммуналдық қызметтердің көрсетілмеуінің (өшіруінің) немесе оларды жеткізудің сапасыздығының басталу уақыты;
- 2) коммуналдық қызметтер сапасының нашарлау сипаты;
- 3) өтініш берілген уақыт және оның тіркеу нөмірі (жеткізушінің журналына сәйкес);
- 4) коммуналдық қызметтер қалпына келтірілгенге (немесе сапасы қалыпты жағдайға келгенге) дейінгі уақыт;
- 5) коммуналдық қызметтердің қолжетімді болмаған (немесе сапасының нашарлаған) кезеңі.

Егер тұтынушы көп пәтерлі үйде тұрса, өтініш пен есепке тұтынушы және кем дегенде тағы екі адам, соның ішінде ғимарат кеңесінің мүшесі, мүлік иелері қауымдастығының төрағасы немесе кондоминиумды басқару субъектісі немесе тікелей бірлескен басқару жағдайында пәтерлердің немесе тұрғын емес үй-жайлардың барлық иелері қол қойып, жеткізушіге жіберуі тиіс.

Егер тұтынушы жеке тұрғын үйде тұрса, өтініш пен есепке тұтынушы қол қоюы тиіс.

Егер дау өзара келісіммен шешілмесе, тұтынушы сотқа талап арыз бере алады.

35. Тұтынушының коммуналдық қызметтерді пайдалану кезінде жіберген бұзушылықтары жеткізуші мен тұтынушы өкілдері арасындағы екі данада жасалған екіжақты есеппен ресімделеді, оның бірі тұтынушыға беріледі.

Тұтынушы қол қоюдан бас тартқан жағдайда да, акт кемінде үш адамнан тұратын комитет жасаған жағдайда ғана жарамды болып саналады:

жеткізушінің өкілдері, құрылыс кеңесі және тұтынушы көп пәтерлі тұрғын үйде тұрса, мүлік иелері қауымдастығының немесе кондоминиумды басқару органының төрағасы;

жақын маңдағы жеке тұрғын үйлерде тұратын екі тұрғынның қатысуымен, егер тұтынушы жеке тұрғын үйде тұрса, актке бұзушылықтың фото және/немесе бейнежазбалары қоса тіркелген.

36. Актінің негізінде жеткізуші есепке алынбаған энергия, су және газ мөлшерін анықтайды және тұтынушыға қосымша төлем сомасын негіздейтін сотқа дейінгі талап арыз жібереді.

Егер дау отыз күнтізбелік күн ішінде өзара келісіммен шешілмесе, жеткізуші тұтынушыдан талап етілген соманы өндіріп алу туралы сотқа талап арыз береді.

6-тарау. Қорытынды ережелер

37. Коммуналдық қызметтерді көрсету ережелерін жергілікті атқарушы органдар осы Ережелерге сүйене отырып, жергілікті жердің табиғи, климаттық, геологиялық, гидрогеологиялық және сейсмикалық факторларын ескере отырып әзірлейді және қажет болған жағдайда Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін басқа да ережелермен толықтырады.

38. Осы Ережелерде реттелмеген коммуналдық қызметтер саласындағы мәселелер Қазақстан Республикасының басқа да заңнамалық актілерімен реттеледі.

Осы Ережелерден басқа, жеткізушілер мен тұтынушылар энергия, жылу, сумен жабдықтау, ағынды суларды бұру, газбен жабдықтау, қатты коммуналдық қалдықтарды жинау, шығару, қайта өңдеу, өңдеу және жою, сондай-ақ лифтке техникалық қызмет көрсету саласындағы нормативтік құжаттар мен құқықтық актілерді басшылыққа алады.